

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 57 0 Пс 128463 21 Рев
Бања Лука, 11.08.2022. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Сенада Тице, као предсједника вијећа, Тање Бундало и Горјане Попадић, као чланова вијећа, у правној ствари тужитеља Ћ.П. д.о.о. Р., кога заступа Адвокатска фирма С. о.д. Б.Л., против туженог Н.Д.И.В. д.о.о. Б.Л., кога заступа пуномоћник А.Т., адвокат из Б.Л., ради исплате дуга, одлучујући о ревизији тужитеља против пресуде Вишег привредног суда у Бањој Луци број 57 0 Пс 128463 21 Пж од 16.06.2021. године, на сједници вијећа одржаној дана 11.08.2022. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Окружног привредног суда у Бањој Луци број 57 0 Пс 128463 19 Пс од 24.12.2020. године тужени је обавезан да тужитељу на име дуга исплати:

- износ од 868,37 КМ са законским затезним каматама почев од 10.05.2015. год.,
- износ од 996,49 КМ са законским затезним каматама почев од 10.05.2015. год.,
- износ од 4.014,39 КМ са законским затезним каматама почев од 10.06.2015. год.,
- износ од 922,43 КМ са законским затезним каматама почев од 30.10.2015. год.,
- износ од 7.683,87 КМ са законским затезним каматама почев од 04.03.2016. год.,
- износ од 7.133,92 КМ са законским затезним каматама почев од 10.04.2016. год.,
- износ од 9.138,40 КМ са законским затезним каматама почев од 22.04.2016. год.,
- износ од 9.584,18 КМ са законским затезним каматама почев од 20.06.2016. год.,
- износ од 745,58 КМ са законским затезним каматама почев од 18.06.2016. год.,
- износ од 5.180,33 КМ са законским затезним каматама почев од 12.08.2016. год.,
- износ од 4.730,38 КМ са законским затезним каматама почев од 10.09.2016. год.,
- износ од 7.091,17 КМ са законским затезним каматама почев од 10.10.2016. год.,
- износ од 986,08 КМ са законским затезним каматама почев од 14.11.2016. год.,
- износ од 926,78 КМ са законским затезним каматама почев од 30.11.2016. год.,
- износ од 3.337,85 КМ са законским затезним каматама почев од 14.08.2017. год.,
- износ од 3.733,18 КМ са законским затезним каматама почев од 30.09.2017. год.,
- износ од 6.503,15 КМ са законским затезним каматама почев од 15.12.2017. год.,
- износ од 4.670,35 КМ са законским затезним каматама почев од 10.01.2018. год.,

па до исплате и трошкове поступка у износу од 6.817,47 КМ, са законском затезном каматом од дана доношења пресуде па до исплате.

Другостепеном пресудом Вишег привредног суда у Бањој Луци број 57 0 Пс 128463 21 Пж од 16.06.2021. године, жалба туженог је усвојена и првостепена пресуда преиначена тако што је захтјев тужитеља у цјелости одбијен. Тужитељ је обавезан да туженом надокнади трошкове првостепеног поступка у износу од 3.583,13 КМ и трошкове жалбеног поступка у износу од 1.535,63 КМ. Одбијен је захтјев тужитеља за накнаду трошкова састава одговора на жалбу.

Изјављеном ревизијом другостепену пресуду побија тужитељ, због повреде одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права са приједлогом да се побијана пресуда преиначи или да се иста укине и предмет врати другостепеном суду на поновно суђење.

Одговор на ревизију није поднесен.

Ревизија није основана.

Предмет спора у овој парници је захтјев тужитеља да се тужени обавезе да му, по основу испостављених фактура, исплати износ од 78.662,73 КМ, са законском затезном каматом почев од доспјелости сваког рачуна до исплате, уз накнаду трошкова поступка.

Одлучујући о захтјеву тужитеља, на основу изведених доказа, првостепени суд је утврдио: да су парничне странке биле у пословном односу по основу уговора о продаји робе; да је тужитељ у временском периоду од 29.04.2015. године до 31.12.2017. године туженом испоручио робу из свог продајног асортимана, за коју је туженом испоставио рачуне, а које је тужени само дјелимично платио; да је у пословним књигама тужитеља за conto 201147 на име туженог евидентирано потраживање тужитеља према туженом у укупном износу од 88.662,73 КМ; да је тужени извршио двије уплате и то 17.05.2017. године и 15.12.2017. године од по 5.000,00 КМ, тако да салдо на дан 31.12.2017. године износи 78.662,73 КМ, с тим да је из ранијег периода пренесено стање дуга у износу од 70.418,20 КМ.

На темељу тих чињеница, те налазећи да није основан приговор застарјелости, јер да је уплатама од 17.05.2017. и 15.12.2017. године дошло до прекида застарјевања, имајући у виду да је предметна тужба суду поднесена дана 19.02.2019. године, првостепени суд је, позивом на одредбе члана 360. став 1., 374. став 1., 387. и 454. Закона о облигационим односима ("Службени лист СФРЈ" бр. 29/78, 39/85 и 57/89 те "Службени гласник Републике Српске" бр. 17/93, 3/96, 39/03 и 74/04- даље: ЗОО), захтјев тужитеља у цјелости усвојио.

Одлучујући о жалби туженог, другостепени суд налази да из проведених доказа није могуће утврдити да ли је фактурисане услуге тужитељ заиста и пружио, јер фактуре које су приложене уз тужбу не прати товарни лист или отпремница. Другостепени суд, даље, налази да је, сходно терету доказивања, на тужитељу обавеза да докаже на шта се односе износи из фактура чије плаћање се тражи, с обзиром да се у чињеничним наводима тужбе наводи да је тужитељ туженом у спорном периоду испоручио робу, док је у фактурама наведено да се ради о превозу трупаца, као и да тужитељ није доказао да су фактуре достављене туженом. Имајући у виду аналитичку картицу на име туженог, која је читана у доказном поступку пред првостепеним судом и која је интерни финансијски документ тужитеља, с обзиром да из исте није видљив основ уплата туженог на дан 17.05.2017. и

15.12.2017. године, другостепени суд закључује да се из наведеног паушалног плаћања не може узети да је доказано на што се наведене уплате односе, односно да је погрешан закључак првостепеног суда да је тужени наведеним уплатама признао спорни дуг и да је тиме дошло до прекида застаре потраживања. Другостепени суд закључује да су, према изведеним доказима, парничне странке биле у пословном односу, али да није утврђена природа тог пословног односа, нити је тужитељ доказао да је своју обавезу из материјално правног односа испунио, а када би у смислу одредбе члана 262. ЗОО био легитимисан да тражи плаћање рачуна. Сагласно наведеном, примјеном правила о терету доказивања, изјављену жалбу је усвојио и првостепену пресуду преиначио тако што је захтјев тужитеља у цјелости одбио.

Одлука другостепеног суда је правилна и законита и ревизионим наводима није доведена у озбиљну сумњу.

Стоје ревизиони наводи да су наведене уплате туженог доказ о пословном односу између парничних странка. Међутим, како то правилно налази и другостепени суд, остала је неутврђена природа спорног пословног односа странака, као и да ли се наведене уплате тичу спорног пословног односа странака који је предмет тужбеног захтјева у овој парници.

Наиме, тужитељ у чињеничним наводима тужбе наводи да је у спорном периоду тужитељу испоручио робу. У датом писменом одговору на тужбу, као и наводима са припремног рочишта којима је допуњен одговор на тужбу, тужени је оспорио да су фактурисане услуге (превоз трупца) извршене, јер предметне фактуре не прати отпремница или товарни лист, те је истакао и приговор застаре потраживања, што значи да је у цјелости оспорио захтјев тужитеља.

У доказном поступку пред првостепеним судом тужитељ је извео доказе читањем предметних фактура (које се односе на период 29.04.2015 до 31.12.2017. године и којима је фактурисана услуга превоза трупца), читањем аналитичке картице за конто ... (из које није видљиво на што се односи пренесени дуг и када је настао, те је евидентиран дуг из 2017. године без довођења у везу са утуженим фактурама, нити је видљив основ уплата туженог на дан 07.05.2017. и 15.12.2017. године), као и опомене пред тужбу.

С обзиром да тужитељ у доказном поступку уз наведене фактуре није презентирао товарни лист или отпремнице, нити је у предмету проведено финансијско вјештачење којим би релевантне чињенице биле утврђене, имајући у виду дати одговор на тужбу, произлази да тужитељ није доказао да је за туженог обавио фактурисане услуге превоза, а нити је доказао да му је испоручио робу. Тиме, како то правилно закључује и другостепени суд, тужитељ није доказао да је у овој парници активно легитимисан у смислу одредбе члана 262. став 1. ЗОО.

Произлази да тужитељ изведеним доказима није доказао основаност потраживања у овој парници и да нема мјеста ревизионим наводима да је другостепени суд неправилно оцијенио изведене доказе, па је непотребно бавити се приговором застаре потраживања и ревизионим наводима тужитеља којима се истиче да је у дошло до прекида застарјевања, при чему је и овај суд становишта да уплатама, за које није утврђено на шта се односе, није могло доћи до прекида застарјевања. Код датих разлога у погледу основаности потраживања, ирелевантни су ревизиони наводи којима се спори правилност утврђења другостепеног суда да тужитељ није доставио фактуре туженом, нити наводи да потпис на фактури није услов ваљаности исте.

Стога другостепени суд није погријешио када је примјеном правила о терету доказивања, прописаног одредбама члана 7, 123. и 126. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09, 61/13 - даље: ЗПП), првостепену пресуду преиначио и захтјев тужитеља у цјелости одбио.

Из датих разлога, примјеном одредбе члана 248. ЗПП, изјављена ревизија је одбијена.

Предсједник вијећа
Сенад Тица

Тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић